

Kultur- och tekniknämnden

Slutrapport - Ungas fritid: Läsning och lördagsöppet

Förslag till beslut

Kultur- och tekniknämnden godkänner delrapporten och avslutar härmed deluppdragen avseende läsning och lördagsöppet.

Ärendebeskrivning

2019 genomfördes en Ung livsstils-undersökning i Askersunds kommun. Resultatet visade tydligt att ungas fritid är ett viktigt utvecklingsområde. Förvaltningen har haft ungas fritid i fokus sedan dess.

Beredning

Avdelningschef Annika Restadh och förvaltningschef Daniel Eriksson.

Ärendet

2019 genomfördes en Ung livsstils-undersökning i Askersunds kommun. Den genomfördes som en totalundersökning i årskurs 7 till 9. Svarefrekvensen blev 83 procent. Resultatet visar tydligt att ungas fritid är ett viktigt utvecklingsområde. Kultur- och tekniknämnden beslutade 2020-03-05 att ge chef Daniel Eriksson i uppdrag att utreda ungas fritid i Askersunds kommun. Slutrapporten godkändes av kultur- och tekniknämnden 2021-06-10. Slutrapporten identifierade områden att fortsätta utveckla:

1. Kultur- och tekniknämnden gav förvaltningen i uppdrag att verka för långsiktig och hållbar ökning av barns och ungas fysiska aktivitet. *Status: Pågår bl.a. i projektet "ÖKA!" med RF SISU och Folkhälsoteamet.*
2. Kultur- och tekniknämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda hur barns och ungas läsning kan fortsätta främjas. *Status: Detta ärende.*
3. Kultur- och tekniknämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda andra lokaler för ungdomsgården ej på Sjöängen. *Status: Pågår.*
4. Kultur- och tekniknämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda kostnader för lördagsöppet på ungdomsgården. *Status: Detta ärende.*
5. Kultur- och tekniknämnden gav förvaltningen i uppdrag att löpande återrapportera till nämnden hur verksamheten utvecklas. *Status: Redovisas vid varje nämndsammanträde i ärendehandboken och under punkten "Förvaltningschefen informerar".*

• Deluppdrag 2 avseende att främja barns och ungas läsning:

Det läsfrämjande uppdraget är väl implementerat i både folkbibliotekets och skolbibliotekets verksamhet. Det kan anses vara ett av de viktigaste uppdragen.

Bibliotekslagens 7 § lyder: *Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.*

I kommunens biblioteksplan står:

- skolbibliotekariens roll är att tillsammans med skolans pedagoger stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplan samt främja elevernas läslust och lust att lära, samt lära dem att bli biblioteksanvändare.
- att nå fler barn och ungdomar i syfte att öka deras läsning på fritiden.

Läsfrämjande är ett genomsyrande perspektiv i planeringen på biblioteket och på skolbiblioteket. Det finns två resurser: en barn- och ungdomsbibliotekarie och en skolbibliotekarie. De arbetar dagligen med läsfrämjande verksamhet i möten med barn, unga, föräldrar och lärare.

En läsresa har tagits fram – se bilaga för information. Den illustrerar bibliotekets systematiska arbete med läsfrämjande aktiviteter.

Chef ska gå högskoleutbildningen ”Strategiskt läsfrämjande för folkbibliotek”.

Skolbibliotekarieskursen skulle kunna utvecklas till heltid. Idag är den endast 60%. Förstärkningen ligger med i förvaltningens framtidsplan. I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen flera satsningar för att stärka elevernas läsförmåga. Det handlar bland annat om en storsatsning på bemannade skolbibliotek och pengar för bokinköp.

Ur regeringens pressmeddelande 2023-09-15:

Välutrustade skolbibliotek och kunniga skolbibliotekarier kan spela en viktig roll för att främja både läsintrycket och läsförmågan. Trots det ser tillgången till bemannade skolbibliotek väldigt olika ut. Regeringen vill nu avsätta medel för att elever ska få tillgång till bemannade skolbibliotek och beräknar att 216 miljoner kronor behöver avsättas år 2025 och därefter 433 miljoner kronor årligen.

Det är också viktigt att den officiella biblioteksstatistiken ger en samlad bild över hur tillgången till bemannade skolbibliotek ser ut i landet. Därför behöver den stärkas och regeringen föreslår att 1,2 miljoner kronor avsätts för 2024 och beräknar motsvarande belopp för 2025.

För att väcka läslusten behövs tillgång till bra böcker. Regeringen föreslår därför en satsning för att förskolor och skolor ska få möjlighet att köpa in fler böcker.

Regeringen föreslår även viss kompetensutveckling för pedagogisk personal för att på så sätt stärka elevernas språk-, läs- och skrivutveckling.

Satsningen på böcker och kompetensutveckling föreslås omfatta 179 miljoner kronor 2024 och därefter beräknas drygt en halv miljard kronor årligen. För framtagande av läslistor föreslår regeringen 2 miljoner kronor 2024. För 2025 beräknas 2 miljoner kronor och därefter 1 miljon kronor årligen.

Slutsats: Bibliotekslagen och kommunens biblioteksplan är tydliga. Regeringens budgetproposition likaså. Läsresan är upprättad av förvaltningen och följs. I och med detta kan utredningen avslutas.

- **Deluppdrag 4 avseende lördagsöppet:**

Ungas fritid fick en budgetförstärkning inför 2022 för att stärka ungas fritid och trygga bland motorburna unga på helger. De medlen används till nattvandring och till lördagsöppet. En del i nattvandringen är att möta ungdomar och skapa trygga mötesplatser. Ungdomsgården är en sådan plats. Eftersom nattvandringen nu är på plats kommer förvaltningen att öppna ungdomsgården på lördagar alternativt vissa lördagar på prov under en period. Personal söks nu, och har sökts en tid. Så fort personal är på plats öppnar gården upp på lördagar.

Slutsats: Utifrån befintlig budget och planering kan utredningen avslutas.

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid

Daniel Eriksson
Förvaltningschef

Annika Restadh
Avdelningschef bibliotek, ungas fritid och kulturskola

Bilagor

Biblioteket genom livet – En läsresa för barn och unga (information till nämnden)

Beslutet skickas till

Daniel Eriksson
Annika Restadh